

Greppa marknaden-för en lönsammare växtodling

Marknadsinformation

Rikard Korkman, (SLC)

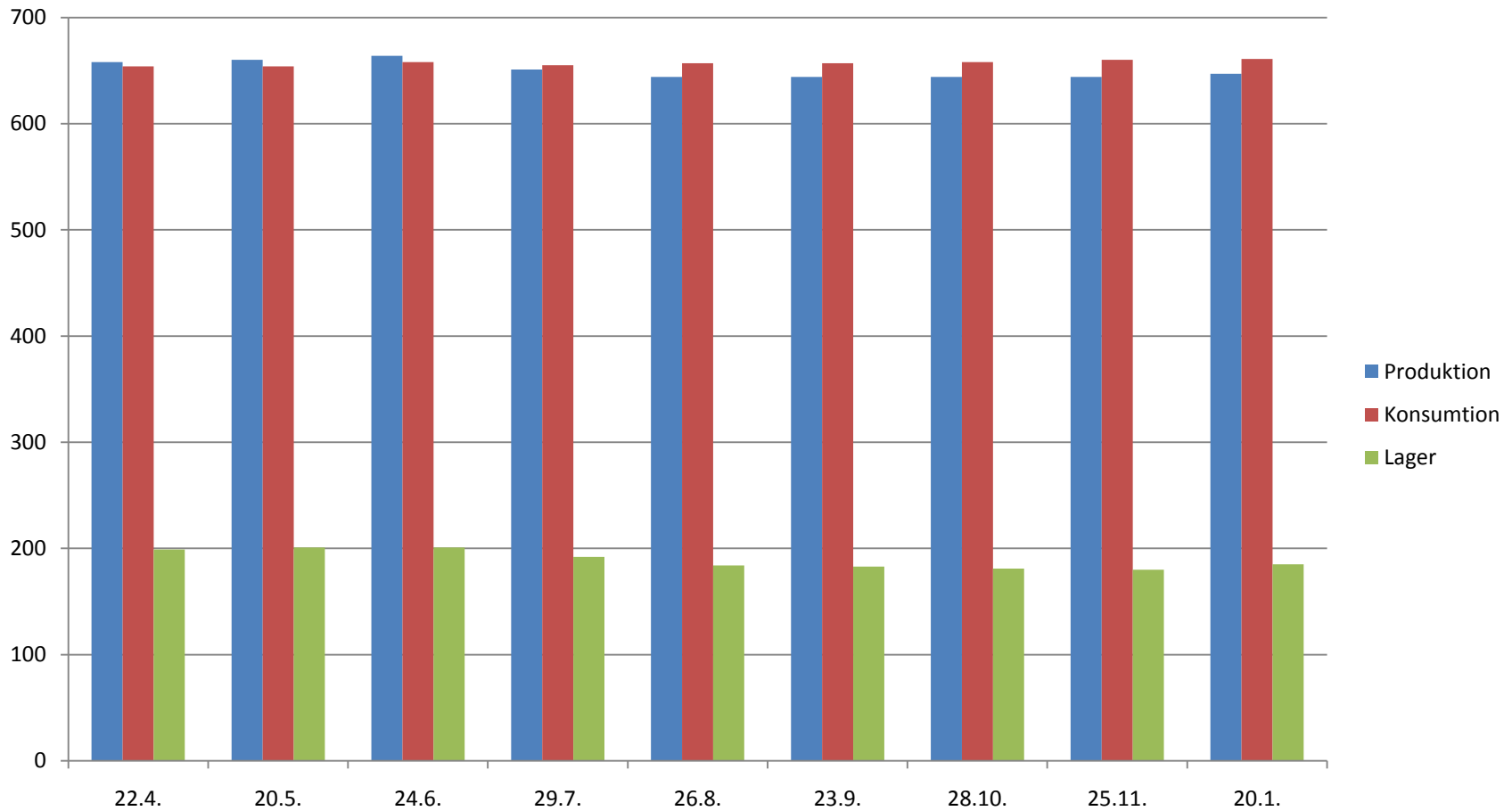
27.1. 2011

SLC

För en levande landsbygd

Veteprognosens utveckling, milj.ton, källa:IGC

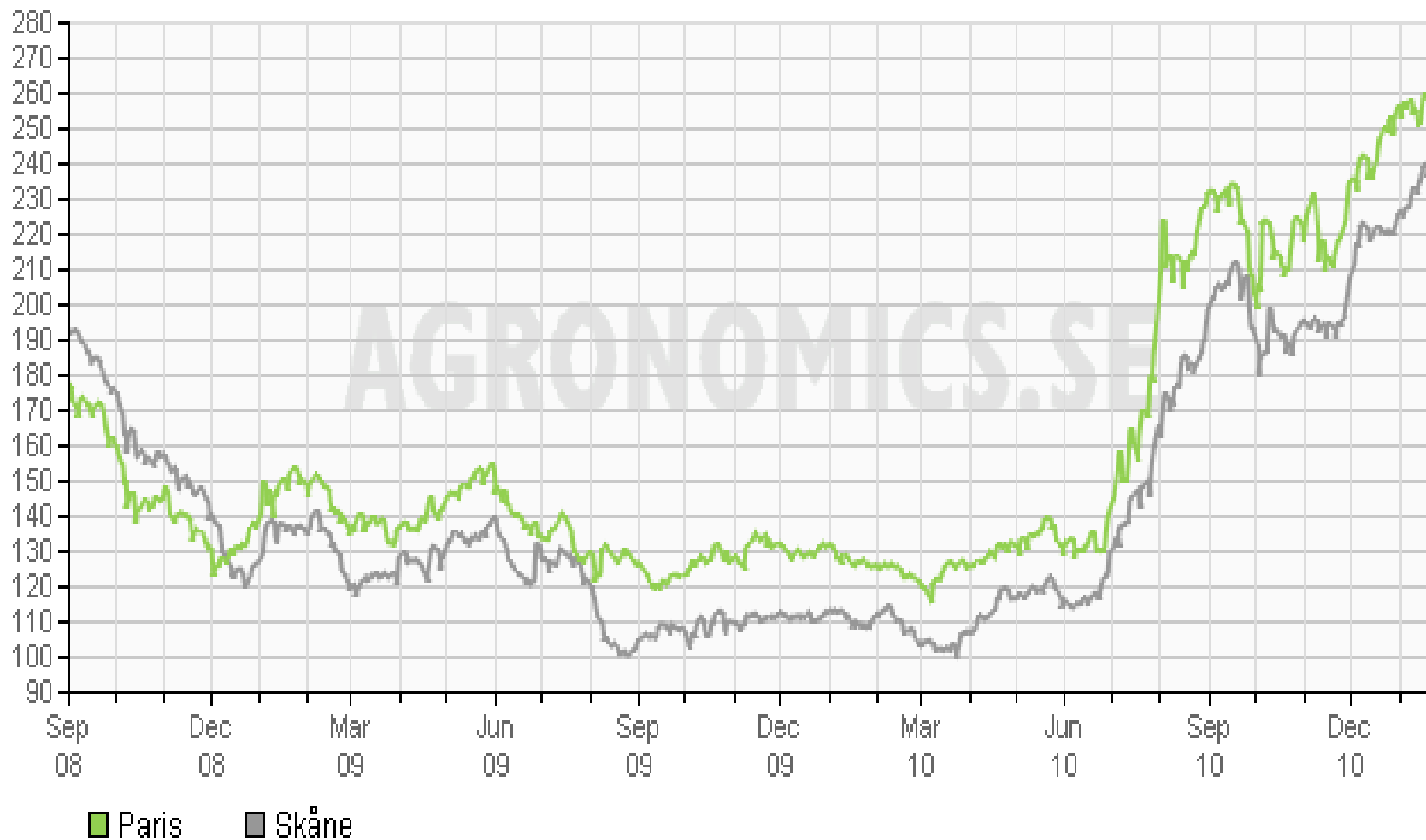

SLC

För en levande landsbygd

Euro/ton

Kvarnvetete - Sv Lantmännen & Paris t.o.m 2011-01-24

SLC

För en levande landsbygd

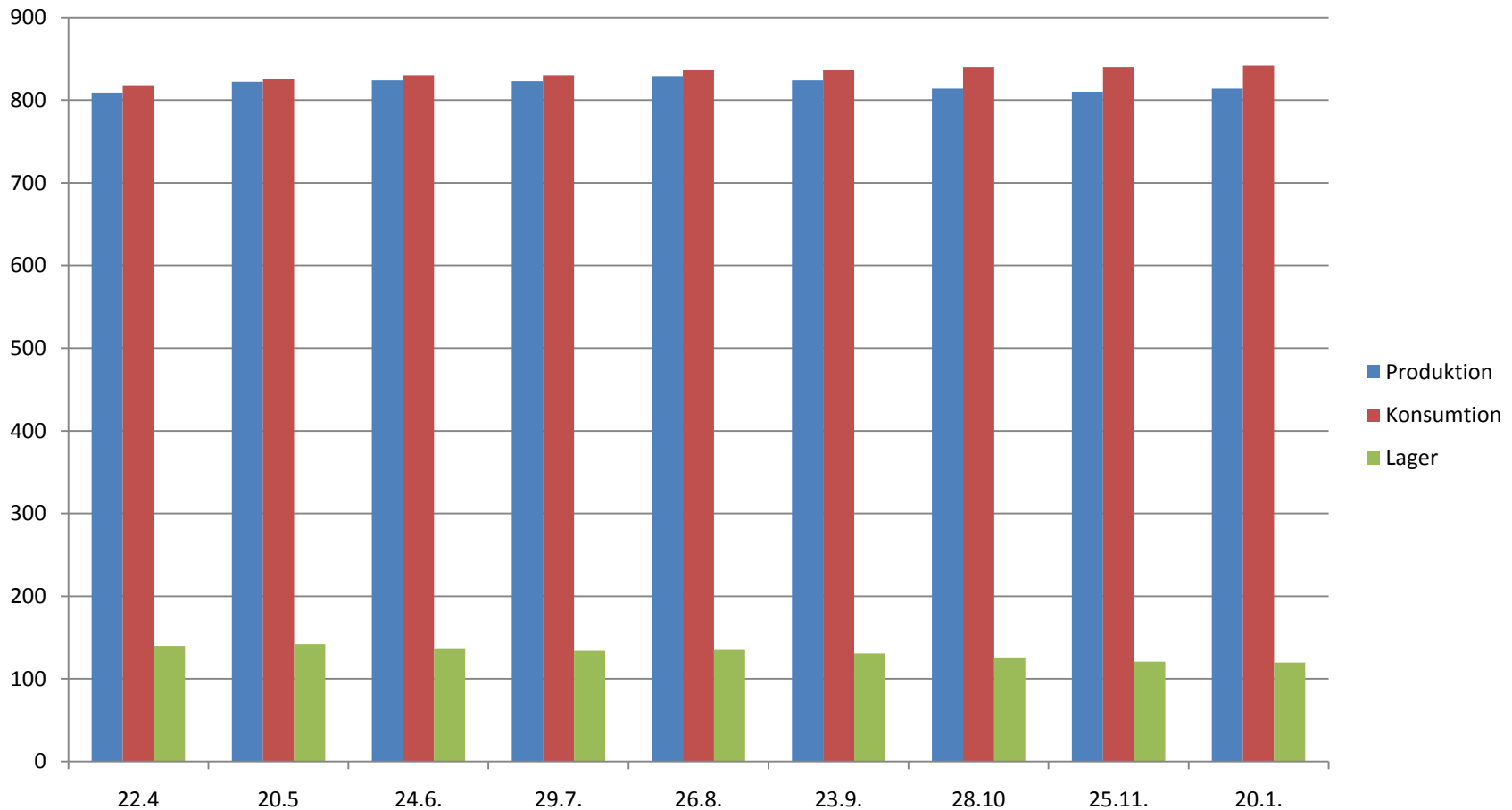
Rapsfrö - Sv Lantmännen & Paris t.o.m 2011-01-24

Euro / ton

SLC
För en levande landsbygd

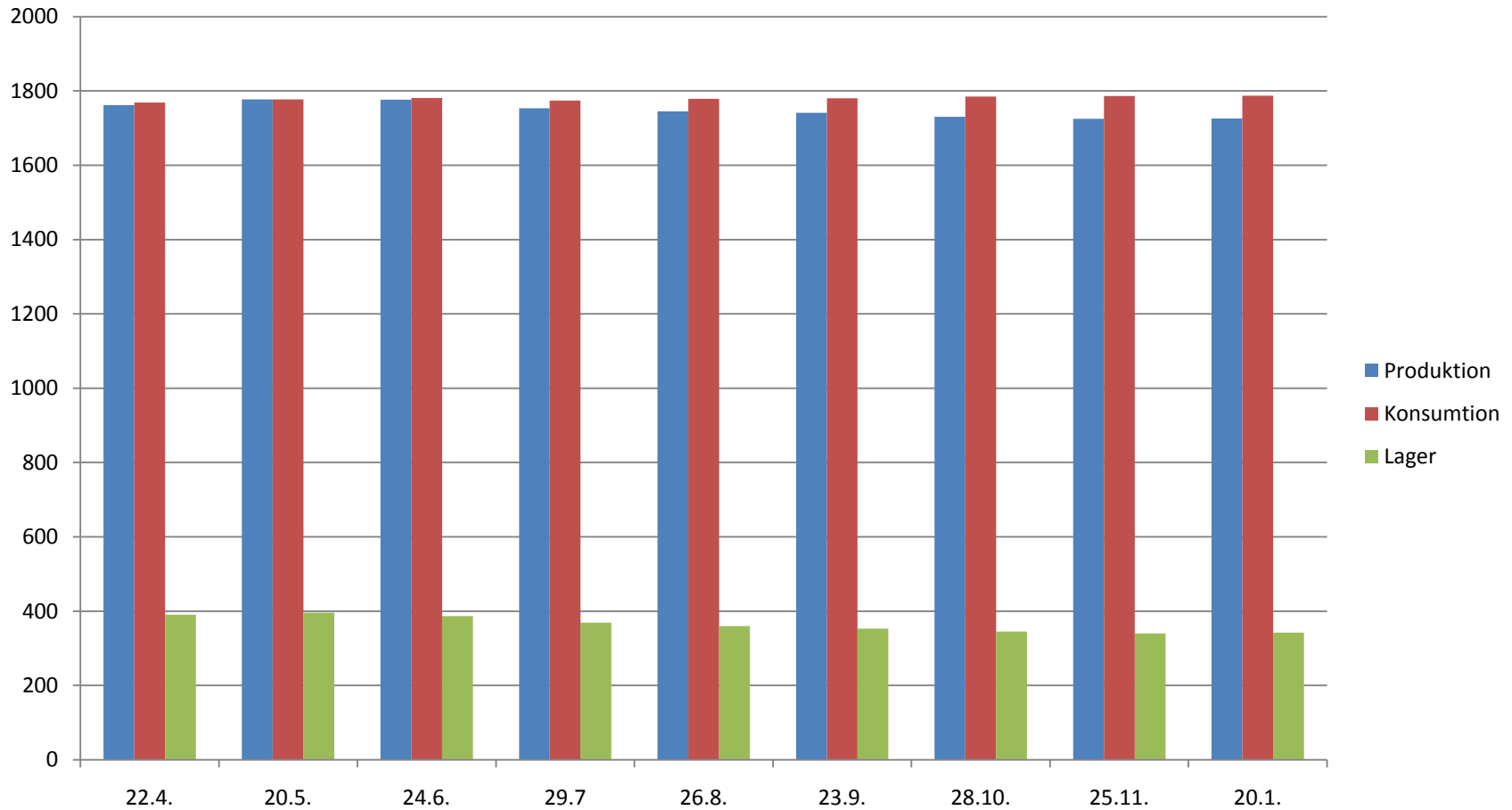
Majsprognosens utveckling, milj.ton, källa:IGC

SLC

För en levande landsbygd

Spannmål totalt, milj.ton, källa:IGC

SLC

För en levande landsbygd

Marknadsutvecklingen sedan juni - 10 , 3 (3)

Efter kursträffen i oktober -10:

Vete, milj.ton				Majs, milj.ton				Spannmål, totalt, milj.ton		
	28.10. -10	20.1.-11	Skillnad		28.10. -10	20.1.-11	Skillnad	28.10. -10	20.1.-11	
Produktion	644	647	3	Produktion	814	814	0	Produktion	1730	1726
Konsumtion	658	661	3	Konsumtion	840	842	2	Konsumtion	1785	1787
Skillnad	-14	-14	0	Skillnad	-26	-28	-2	Skillnad	-55	-61
Lager	181	185	4	Lager	125	120	-5	Lager	345	342
Stock to use	27,5	28,0		Stock to use	14,9	14,3		Stock to use	19,3	19,1

- På det stora hela små förändringar i utbud och efterfrågan sedan oktober
- Brist på kvalitetsvete och osäkerhet kring tillgången på majs och soja har bidragit till en kraftig prisutveckling. En tredjedel av Australiens skörd blir fodervete. Priserna närmar sej topppriserna 2007/08 och vissa är på sin toppnivå på 2 år.
- Produktionen minskar -3,8 % och konsumtionen ökar med +1,4 %. Konsumtionsökningen har planat ut en aning. Expansionen t ex inom USA:s etanolindustri har minskat.
- En stor del av lagren i Kina och Indien

SLC

För en levande landsbygd

Vetebalans, Finland (Tike), milj.kg

	Slutlig	Slutlig	Slutlig	Prognos	Prognos	Slutlig	Prognos	Prognos		
	06/07	07/08	08/09	09/10	09/10	09/10	10/11 (1)	10/11 (2)	11/12	
				3.6.10	2.9.10	30.9.10	2.9.10	23.11.10		
Ingående lager, 1.7.										
Produktion	684	796	787	887	887	887	671	723	765	
Areal, 1000 ha				216	216		211	211	211	
Medelskörd				4,1	4,1		3,17	3,43	3,63	10 års medeltal
Konsumtion										
Inhemsk	655	655	669	645	680	679	641	641		
Import	29	20	55	20	14	14	14	14		
Export	47	107	6	130	97	97	45	100		
Slutlager, 30.6.	538	534	612	677	719	704	701	685		
Lagerförändring jmf med föregående år	-56	-4	78			92	-3	-19		
Stocks/use ratio, %	82	81	91			104	109	107		

SLC

För en levande landsbygd

Produktionsutsikter för inkommande skördeäsong 2011/2012

IGC, 20.1. 2011:

- *”Vetearealen beräknas öka med 3 % pga av de höga priserna och normalare odlingsarealer speciellt i Ryssland. Utgående från medelskördar ligger produktionsutsikten på 670 milj. ton (i år: 647 milj. ton). Prognosen för årets konsumtion ligger på 661 milj.ton.”*
- *”Norra halvklotets skördeutsikter ser generellt gynnsamma ut i detta skede. Mycket beror på intresset att utöka odlingen av vårgrödor, speciellt majs och korn.”*

SLC

För en levande landsbygd

Skillnaden mellan spotpriset i Finland och börspris (basis)

Datum	Kvarnvete-Frankrike (Matif, Paris)	Vårvete-Finland (Avena, Svartå)	Skillnad (basis) euro/ton
8.9. 2010	229,75	200,00	-29,75
4.10. 2010	199,25	160,00	-39,25
1.11. 2010	222,75	165,00	-57,75
7.12. 2010	232,25	177,00	-55,25
12.1. 2011	255,50	212,00	-43,50

-Basis= börspris-spotpris på en viss ort. Skillnaden förklaras bland annat av transportkostnaderna. I regel minskar basis, dvs skillnaden mellan börspris och spotpris om efterfrågan är bra och det t ex finns ett potentiellt importbehov. Basis kan antingen försvagas, skillnaden ökar eller förstärkas, skillnaden minskar. Basis är en viktig faktor att känna till när man bedömer hur bra spotpriset är i förhållande till marknadspriset på börsen. Om man prissäkrar sin skörd med terminskontrakt på börsen bör man vara medveten om den risk (basisrisk) som är förknippad med försvagning och förstärkning av basis

SLC

För en levande landsbygd

Skillnaden mellan spotpriset på tyskt B-vete och spotpriset i Finland

Datum	B-vete-Tyskland, min 12 % protein (leverat fritt Hamburg)	Vårvete-Finland (Avena), min 12,5 % protein (leverat fritt Svartå)	Skillnad, euro/ton
8.9. 2010	240,00	200,00	-40,00
4.10. 2010	205,00	160,00	-45,00
1.11. 2010	223,00	165,00	-58,00
7.12 2010	240,00	177,00	-63,00
12.1. 2010	258,00	212,00	-46,00

Vetet i Tyskland delas i 4 huvudklasser. B-vetet motsvarar bäst kvalitetskraven på vårvete i Finland. Priset gäller i handelsledet i likhet med prissättningen i Finland:

Fodervete-Sorter med dålig bakningsförmåga

B-vete-Sorter som t ex Tulsa med medelgod bakningsförmåga, min 12 % protein

A-vete-Sorter som t ex Olivin med bra bakningsförmåga, min 13 % protein

E-vete-Sorter som t ex Aktuer med mycket bra bakningsförmåga, min 14 % protein

SLC

För en levande landsbygd

Terminspriser för nästa års skörd (november 2011)

	8.9.	4.10.	1.11.	7.12.	25.1. 2011
Finland					
Vårvete, Finland (Avena, Svartå)					185
Fodervete, Finland (Avena, Lovisa)					165
Havre, Finland (Avena, Kotka)					160
Korn, Finland (Avena, Lovisa)					150
Rybs/raps, Finland (Avena)				411	434
Malkorn, Finland (Avena)sort?					170
Europa					
Kvarnvete, Frankrike (Matif,Paris)	190	173,75	196	209,50	229
Fodervete, Storbritannien (LIFFE, London)	160,53	149,03	167,46	182,47	202,56
Malkorn, Frankrike (Matif, Paris)	231	207	217,25	256	256
Rapsfrö, Frankrike (Matif, Paris)	366,75	363,75	393	424,25	438,75
USA					
Havre, USA (CBOT, Chicago, dec-11)	142,85	135,89	140,59	146,74	154,76
Vete, USA (CBOT, Chicago, dec-11)	210,14	193,77	205,38	226,23	245,30

SLC

För en levande landsbygd

Förutsättningar för en lyckad prissäkring

Terminskontrakt med handeln

- Det finns en risk för sjunkande priser
- Ett bra terminspris som täcker produktionkostnaderna och uppfyller det ställda kravet på nettovinst
- Man har säkerställt sej att den avtalade mängden och –kvaliteten i terminskontraktet kan uppfyllas i alla situationer.
- Om du inte är helt nöjd med priset gör du klokt i att prissäkra bara en del av skörden. Men kom ihåg att priset också kan sjunka.

Terminskontrakt på börsen

- Prissäkring lönar sej när priserna är höga både på börsen och på spotmarknaden. Priset på spotmarknaden vid ögonblicket för prissäkringen är det du prissäkras m h a terminskontraktet på börsen
- En prissäkring är tryggast då skillnaden mellan spotpris och börspris är stor. Om skillnaden när du avslutar din affär minskar vinner du på terminsaffären om den ökar förlorar du. Om skillnaden bibehålls säkras du spotpriset vid tidpunkten för prissäkringen
- En prissäkring med terminskontrakt på börsen förutsätter att du har samma mängd spannmål som i kontraktet som du säljer på spotmarknaden när du avslutar din terminsaffär.

SLC

För en levande landsbygd

Fördelar och nackdelar med börsomsatta terminskontrakt

Fördelar

- Ger verktyg för att prissäkra det nuvarande priset på spotmarknaden t o m 1,5 år på förhand om prisföljsamheten (korrelationen) mellan spotpriset i Finland och börspriset är bra
- Kan säljas och sedan kvitteras tillbaka med motköp när som helst före kontraktets förfallodag om man ångrar sej. Mera flexibelt i förhållande till terminskontrakt med handeln som inte kan köpas tillbaka
- Spannmålet kan säljas fritt på spotmarknaden utan att man behöver oroa sig över t ex kvalitetsvillkor förknippade med handelns terminskontrakt

Nackdelar

- Riskfyllt om skillnaden mellan spotpriset i Finland och börspriset ökar (basis försvagas) när man avslutar sin position på futurmarknaden jämfört med situationen då kontraktet tecknades. Nettopriset av terminsaffären och det sålda spannmålet blir lägre än spotpriset vid tecknandet av kontraktet
- Man kan inte dra nytta av stigande priser; för det behövs optioner
- Kontraktstorleken, t ex på Euronext-Matif är 50 ton. Kontraktet för oljeväxter är för stort med tanke på en enskild gård i Finland
- Du måste ha tillräckliga säkerheter på ditt börs- eller bankkonto för att kunna täcka dina förpliktelser gentemot köparen om priserna stiger. (Börsen (Matif): 10% av positionens värde. Bankerna i Finland: 50-100 % av positionens värde.

SLC

För en levande landsbygd

Terminskontrakt på börsen

	Datum	Vårvete-Finland (Avena, Svartå)	Kvarnvete-Frankrike (Matif, Paris)	Skillnad (basis)		
	25.1.	215*	229 (sälj nov -11)	-14		
Alt. 1	Nov/11	200 (sälj 50 ton vete)	(Kvittera med motköp) 214	-14		
Alt. 2	Nov/11	200 (sälj 50 ton vete)	(Kvittera med motköp) 260	-60		
		Resultat jmf med referenspris	Resultat av prissäkring på börsen	Totalt	Nettopris	
Alt. 1		-15	15	0	215	Fullständig prissäkring
Alt. 2		-15	-31	-46	169	Basis risk "worst case scenario"

Terminskontrakt med handeln

Datum	Vårvete-Finland (Avena, Svartå)
25.1.	185 (sälj nov -11)
	Nettopris
	185

*Endast referenspris, innebär ingen försäljning

Marknadsplan

Består helst av två delar:

Före skörden

- strategisk plan, baserar sej på förkalkyl (produktionskostnaderna)
- Hur **tidigt** man är villig att prissätta sitt spannmål. Fastlå i hur många partier (t ex 40 t) du planerar att sälja din skörd och använd försiktighet gällande mängderna du prissäkrar före skörd.

Efter skörden

- taktisk plan, reaktion på marknadssignalerna
- Lagra eller inte lagra, hur **sent** är man villig att prissätta sitt spannmål.

Försök eliminera de vanligaste misstagen!

SLC

För en levande landsbygd

De vanligaste misstagen

(Källa: Grain Marketing is simple* - *it's just not easy-Edward Usset)

1. Marknadsstrategin i samband med odlingsplaneringen på våren före sådden och före skörden saknas
2. Bristande förståelse för skillnaden mellan börspris och spotpris (basis). När är spotpriset i förhållande till börspriset svagt eller starkt?
3. Strategin för när man skall sälja och till vilket pris efter skörden(exit strategy) saknas. Prisdriven eller tidsdriven strategi för att sprida på riskerna.
4. Lagring-lagringskapacitet behövs men att lagra för länge i väntan på bättre priser kan vara en riskfylld strategi
5. Handel med terminskontrakt på börsen utan motsvarande mängd spannmål är spekulation

SLC

För en levande landsbygd